

Paulina Obuchowicz

Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
paulina.obuchowicz@umed.wroc.pl

„Polska Platforma Medyczna jako przestrzeń współpracy i promocji osiągnięć naukowych polskiej medycyny” – sprawozdanie z konferencji

Streszczenie: Konferencja „Polska Platforma Medyczna jako przestrzeń współpracy i promocji osiągnięć naukowych polskiej medycyny” została zorganizowana przez Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu. Wirtualne spotkanie, które odbyło się 20 października 2020 r. było okazją do zaprezentowania portalu zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym w naukach medycznych.

Słowa kluczowe: Polska Platforma Medyczna, PPM, informacja medyczna, zarządzanie wiedzą, otwarte dane badawcze, biblioteki medyczne, open access, zarządzanie danymi, konferencje

20 października 2020 r. odbyła się konferencja „Polska Platforma Medyczna jako przestrzeń współpracy i promocji osiągnięć naukowych polskiej medycyny”. Ze względu na tegoroczne warunki – obostrzenia związane z pandemią – została zorganizowana w formie telekonferencji. Gospodarzem spotkania był Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, który jest liderem projektu Polska Platforma Medyczna (PPM). Kompaktowa forma zdalnej konferencji pozwoliła na to, by w krótkim czasie poruszyć wiele istotnych zagadnień dotyczących platformy.

Uczestników przywitała Renata Sławińska, zastępca dyrektora Biblioteki Główny Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, a zarazem kierownik całego projektu. Oficjalnego zaś otwarcia dokonał prof. dr hab. Piotr Dzięgiel – prorektor ds. nauki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Podziękował on partnerom projektu za zaangażowanie i determinację w jego realizacji. Podkreślił również, że jest to milowy krok w rozwoju nauki oraz nawiązywaniu i zacieśnianiu współpracy między ośrodkami naukowymi.

Następnie ponownie zabrała głos R. Sławińska. Opowiedziała o genezie pomysłu na platformę, który pojawił się w 2016 r., a opierał się na wynikach ankiety dotyczącej potrzeb różnych grup potencjalnych odbiorców z szeroko pojętego otoczenia społeczno-gospodarczego (nie tylko więc naukowców). Prelegentka w prezentacji pt. [Kto, kiedy, dlaczego – PPM: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym](#)¹ przypomniała główny cel projektu: stworzenie wspólnej platformy prezentującej i promującej osiągnięcia naukowe i potencjał badawczy, a w konsekwencji zwiększenie dostępności i stworzenie możliwości ponownego wykorzystania informacji z sektora publicznego, jakimi są zasoby partnerów projektu. Wymieniła także założenia, główne zadania projektowe oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

¹ Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dn.17.02.2021 r.

Jako kolejny prelegent wystąpił Paweł Tarkowski z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, którego prezentacja (współautorstwa Anny Ajdukiewicz-Tarkowskiej i Irminy Utraty) pt. [CRIS i repozytorium, kompleksowa informacja o potencjale badawczym polskich naukowców z obszaru medycyny, farmacji i nauk o zdrowiu](#) dotyczyła bazodanowego systemu informacji naukowej gromadzącej i udostępniającej szeroko rozumiane dane o badaniach naukowych. Autor wytłumaczył schemat działania takiego systemu i opowiedział o problemach napotkanych przy jego definiowaniu.

[Różni użytkownicy – różne potrzeby – jedna odpowiedź](#) to tytuł wystąpienia Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Omówiono w nim ważną kwestię dotyczącą nadmiaru informacji i często towarzyszącego jej chaosu, co skutkuje utrudnieniami w dotarciu do wiedzy. Użytkownicy wiedzą jednak czego potrzebują, a bibliotekarze wyszli tym potrzebom naprzeciw. Wykorzystując metody ankietowe, przygotowali na nie odpowiedź, czyli Polską Platformę Medyczną. Zostało przypomniane, do kogo adresowany jest projekt i w jaki sposób określone grupy użytkowników mogą skorzystać z platformy. Zadane zostało ciekawe pytanie: skoro jest tak wiele źródeł informacji medycznej, po co tworzyć kolejne? Odpowiedź nie pozostawiła złudzeń – potrzebne jest jedno (dobre!) źródło: proste, szybkie, bezpłatne, wiarygodne, oparte na licencjach Creative Commons.

Dagmara Budek z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, w wystąpieniu pt. [PPM – unikatowy projekt otwarty na współpracę](#), podkreśliła dwustronność komunikacji pomiędzy platformą centralną a lokalnymi platformami partnerów, dzięki czemu dane są spójne i jednolite. Omówiła także efekty współpracy na trzech poziomach: pomiędzy partnerami projektu, pomiędzy partnerami a firmą wdrażającą oraz otwarcie na współpracę z innymi instytucjami. Do lidera i obecnych siedmiu partnerów projektu² dołączyć chcą m.in. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Następne wystąpienie pt. [Polityka otwartości Polskiej Platformy Medycznej](#) dotyczyło etapów wdrażania wspólnej dla wszystkich partnerów polityki otwartego dostępu. O tej części prac, niezwykle istotnych przy realizacji projektu, opowiedziała Jolanta Przyłuska z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. Autorka zdefiniowała, czym dokładnie jest polityka otwartości, przybliżyła jej zasady i datę przyjęcia dla PPM. Dokument z ujednoliconym tekstem mandatu otwartości jest dostępny w menu na stronie platformy pod etykietą *O PPM*, w zakładce [Otwartość w nauce](#).

Agnieszka Milewska z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w prezentacji pt. [Dane badawcze na Polskiej Platformie Medycznej](#) odwołała się do stwierdzenia, że oryginalne dane będące podstawą badań również powinny być dostępne. Przybliżyła standard FAIR, wyznaczający kierunki właściwego przygotowania i udostępniania danych, takie jak: łatwość znalezienia i wyszukania (F – Findable), dostępność dla wszystkich (A – Accessible), możliwość zintegrowania danych np. z innym zestawem danych (I – Interoperable) oraz możliwość ich ponownego wykorzystania (R – Reusable).

W prezentacji pt. [Otwartość i dostępność zasobów nauki w systemach CRIS. Realizacja założeń 5* Open Data i WCAG](#) Łukasz Skonieczny z Politechniki Warszawskiej dokonał niejako podsumowania

² Siedmiu partnerów projektu to: Gdański Uniwersytet Medyczny, Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Warszawski Uniwersytet Medyczny [przyp. red.].

wypowiedzi poprzednich prelegentów w kontekście przełożenia ich na struktury techniczne. Wspomniał również o standardzie WCAG, o którym więcej opowiedziała Agnieszka Janucik z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. W swoim wystąpieniu pt. [O otwartości inaczej, czyli WCAG w dokumentach pełnotekstowych – praca z plikami](#) prelegentka zaprezentowała także zastosowany w jej instytucji sposób pracy z plikami, który ma zapewnić dostępność treści zamieszczanych na platformie PPM osobom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym.

Na zakończenie konferencji ponownie głos zabrała R. Sławińska, która podziękowała uczestnikom za udział, zaprosiła także na kolejną, podsumowującą projekt konferencję, zaplanowaną na 21-22 stycznia 2021 r., przypominała o pracach nad uruchomieniem platformy centralnej³, co nastąpiło 18 grudnia 2020 r. oraz dodała, że konferencja, która właśnie się odbyła, wpisała się w Tydzień Otwartej Nauki.

Warto wspomnieć, że konferencja została udokumentowana audiowizualnie i udostępniona na [stronie internetowej Projektu](#)⁴ zarówno w formie zapisu transmisji, jak i prezentacji do pobrania (w formacie pdf lub ppt), co umożliwi szerokiemu gronu odbiorców dostęp do poruszanych zagadnień.

OBUCHOWICZ, P. „Polska Platforma Medyczna jako przestrzeń współpracy i promocji osiągnięć naukowych polskiej medycyny” – sprawozdanie z konferencji. *Biuletyn EBIB* [online]. 2021, nr 1 (196), O bibliotekach sprzed ery cyfrowej. [Dostęp 25.02.2021]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/718>.

³ *Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym* [online]. [Dostęp 15.01.2021]. Dostępny w: <http://www.ppm.edu.pl/>.

⁴ *Konferencja „Polska Platforma Medyczna jako przestrzeń współpracy i promocji osiągnięć naukowych polskiej medycyny” 20 października 2020 r.* [online]. [Dostęp 19.01.2021]. Dostępny w: <http://projekt.ppm.edu.pl/index.php/konferencja/>.